

סאָטירע

פון מ'ין בוך עטייען

קרומשפיגעלדיגער און גרינגעליגער אויסלאך.
 א שפיציג, פערקאסטעטער טשוואַק אין די גיגלים פון
 דיכטערשער ענטפלעקונג.
 א ווילד, צעפלאַטערטער אויסגוס פון האַרץ-צערנישענדיגען
 ליריום אויף דער פּאָהן פון אייביג פערניכטענדיגער אומקום
 און בר-מינן-שמיכעל.
 אפשר.

אפשר אז צוויי אויגען ווערען משוגע-גרויס, קיילעכדיג
 צעצינדען מיט סיינערען פון גרינער קעניג-ליר-נאכט; און אז
 ס'פערשאַרצען זיך גאַליגע ליפּען, ווי פעטליע-שנירען אַרום אַנ'
 אויסגעדרייט, ברייט-צוועפענט חלון-מולד און ס'בייסט זיך איין
 אַ קרומער ווינקעל-צאָן מיט גיפטיגען ברום אין גלאַטען לייב פון
 דאַרפישען אָדער גרויס-שטאַדטישען בייכעלדיגער מענשען-גע-
 פּויוועריי.

הייכט דאָס : סאָדיום.

און אז אַ קרעציגער בעטלער וואָס פּוילט אויף דער ערד
 לעבען די מוּיטערען פון פּערשידענע געבעט-היווער און אז
 מיט'ן נאַכט-אַנקום ציהט ער צוריק זיין ליידיגע האַנד מיט אַ
 פּערשאַלטענעם שפּיי און ס'דרייט זיין פּיסק זיך אויס און
 בייסט-איין מיט אַ ברומענדיגע קללה פון הונגער און משוגע-
 אין זיין סענקעוואַטען שטעקען, און ער שלעפט זיך אין היג-
 טישער איינזאַמקייט ערגעץ ביי אַ פּלוט, און אז ס'קעהרט איהם
 דער הונגער זיינע קישקעס קאַפּויר, רייסט ער אַ שטיק גע-
 וואַנד פון זיין צולאַטעטער הלבשה אַראָב, גיט די נאַכט זיך
 אַ יאָג מיט אַ ווינט און ענטבלויזט אַ שטיק מענשליך לייב -
 ווערען צוויי אויגען גרויס און שפיציג, אויף דער קאַני-
 ווע פון נאַכט ענטפלעקט זיך די שטאַדט געשנירעלט מיט גרי-
 נע גאַל-לאַמטערנעס, ערגעץ אַ מויער שטייט לאָס, בויגט זיך צום
 אומפאַל און וועט זיכער צעשינדען אויף טיט אַ מוטער מיט
 איהר קינד, וואָס האַבען שפאַצירט מערביי, און ס'בייגט זיך
 אַ שרפה און סונדערווייטענס שטייט נאָך אַלץ אַ קרעציגער
 בעטלער, ענטפלעקט זיינע צעפּוילטע ציינער, שטעקט אַרויס אַ
 לאַנגע צונג, און אז ער בלייבט אזוי הענגען אין דער לופטען מיט
 אַ קרומען שמיכעל; און אז די נאַכט ווינט-איין אין-איהר
 שוים אַ מענשליכע נבלה מיט אַ ווינטגען ניגון, ווי אַ מו-
 שער איהר קינד פאַרן איינשלאַפּען און קרומשפיגעלט אַליין
 אַ קרעציגען שמיכעל - הייסט דאָס : סאָטירע.
 גאַל און גיפטיגער ליריום אויף דער פּאָהן פון נאַכטישער
 אומקום און קרעציגער שמיכעל.

פיינערליך:

זעה, רבונג של עולם, וואָסער פּאַלק דו פּערמאַנסט און
 ווי גרויס ס'איז דער אונטערשייד פון זיין פּאַלק צו אַנדערע,
 וואָס האַבען מיך געשלאַגען, געשטויסען און געטרעטען, ווייל
 איך האָב זיי איין מינוט דעם שלאָף געשטערט, אָבער דיין
 פּאַלק, די, וואָס זענען דאָ, זיי זענען יאָ אַפּהענגיקומען. האַבען
 מיך געפּאַלגט און דאַנקען מיר דערפאַר וואָס איך וועק זיי
 אויף פון שלאָף און דערמאַהן זיי אַן וויינערע פּליכטען צום
 בורא-עולם, זעה נור, ווי זיי אַלע זענען דאָ פּערזאָמעלט און
 ווי צופּרידען און גליקליך זיי אַלע זענען. אזוי רבונג של עולם,
 אזוי זענען זיי און אזוי זענען מיר.

פריי איבערזעצט: מ. אַטער

וואָרען די געאַראַפּישע גרעניצען פון זיין קריי-קאַנטור.
 כּתריאל איז טיילמאָל געבליבען אָהן ראַט, נישט-הייסענדיג, וואו
 ס'וואונט איצט אַ אָנהענגער פון דער חברה, תּלמוד-תּורה
 און וואו אַ געגנער, דאָס וואָלט שוין נישט געשאַדט; א יוד איז -
 א יוד, סיי ראיוו אַ חבר פון דער חברה און סיי נישט און
 פּאַסירט אַמאָל, ער וועקט אויף איינעם, וואָס איז נישט קיין
 סיינדיג פון דער חברה און יענער בייזערט זיך אויף איהם
 ס'אָרן שטערען דעם נאַכט-שלאָף, געשיטענדיג איהם מיט זיי-
 דעליוערטער, איז וואָס? אַרררא, אזוי-ארום איז די מצוה פון
 זיין אַרבייט נאָך גרעסער און דאָן איז אויך גרעסער זיין שכר.
 עס איז אָבער אַמאָל געשעהען אַזאָ פּאַל, וואָס האָט איהם
 געריהרט ביי גאָר און געפיהרט צו טיפּער פּערטראַכטונג.
 יונה, דער פּלייטנטער מיטגליד פון דער חברה, תּלמוד-
 תּורה, האָט זיך צום ערשטען טאָג פון חודש חשון אַרויסגע-
 צויגען פון זיין וואוינונג, וואו עס האָט זיך דאָן געזעצט דער
 נישט-הוידישער שטיינער-מאַהנער איוואָן, וואָס איז אָנגעגאַנגען
 אַלס ריהער מענש און פּערביסענער יודען-סיינדיג, און כּתריאל
 האָט פון דעם אַלעם נישט געוואוסט.

ישראל עס קדושים, רופט אויס כּתריאל מיט אַ זינגענד-
 בעטענדיג שטימע ביים פענסטער פּונ'ם שלאַפּענדיגן שטייער-
 מאַהנער, עס געווענט זיך דאָרט גאַרנישט. כּתריאל רופט גע-
 כּער, מעהר שטרענג-געפעעהלערישער, מען הערט ווייטער גאָר-
 נישט. כּתריאל קלאַפט אָהן אין לאַדען, אָבער אין דער וואוי-
 נונג איז ווייטער טויט און שטיל; דאָן ווערט שוין כּתריאל
 אביסעל בייז און שרייט אַרײַן:

יונה! דו ביסט שוין אויך געוואָרען אַ פּעפּער און ליי-
 דיגענעהער, וואָס איז מיט דיר? זיי דאָרט לערנען שוין, און
 דו וועסט לייבען ליגען פּויל אַ בעט.

דאָס דאָזיגע האָט געוויקט, צום ערשטען הערט ער דאָס
 בילען פון אַ הונד און נאָכהער, ווי שווער טריט דערנעהן-
 טערען זיך צו איהם. אָבער דאָן דערוועהט ער, צו זיין גרויסן
 שרעק, דעם אומגליקליכען טעות, וואָס ר'האָט געהאַט, ס'איז
 שוין אָבער שפּעט. ער ווערט גלייך, אונטער אַ האַנגעל פון
 דראַהונג און קללות אָנגעפאַפט ביים האַרץ, בעקומט שווערע
 קלאַפּ איבער'ן קאַפּ און געשטויסען מיט די פּיס אין די זיי-
 טען. עס הויבט איהם אָהן שווינדלען פאַר די אויגען, ער
 פּאַלט אַ האַלב - בעוואוסטלאָזער צו דער ערד אויפ'ן שניי.
 ערשט דאָן ווערט דער ווילדער כּעס פּונ'ם רייהען איוואָן גע-
 שטייט, איבערלאָזענדיג איהם ליגען אויף דער ערד.

אַ געוויסע צייט ליגט אזוי כּתריאל היילפּלאָז און אָהן
 טאַכט דער פּרישער שניג בעריהרט זיינע שלייפען און ער
 קומט איינציגהייט צום בעוואוסטוויין, ער איז געווען מיט קייט
 און בלאַטע בעדעקט און ציטערט א נאַנצען פאַר וועהטאַג און
 קלעט אין אַזאָ מצב דערשלעפט ער זיך פּאַמעליך צום בית-
 הַמדרש און ווי נור ער דערוועהט פון דערווייטענס די ליכ-
 טיגקייט, וואָס שיינט אַרויס פון די בית-הַמדרש-פענסטער, ווי
 זי גריסט צו איהם אזוי פּריינדליך און רופט איהם צו זיך,
 ווערט איהם הימליכער און פרעהליכער אויפ'ן האַרץ. ער שאַ-
 קעלט פון זיך אַראָב דעם שניי פון די מלבושים און געהט
 אַרײַן אין וואַרימען העל-בעלויכטענעם בית-הַמדרש.

ביים לאַנגען טיש זיצען זיי, די אַלע, וואָס ער האָט
 אויפגעוועקט און לערנען, אזוי פּלייסיג, מיט אַזאָ צופּרידען-
 הייט און אזוי גליקליך; די דאָזיגע וואַרימע אַטמאָספּערע פון
 די לערער נעהמט איהם אויך אַרום, ער, דער האַלב-פּערשטאַר-
 טער שוהל-רופּער ווערט בענייטערט און איבערגליקליך.
 עס ווערט איהם זעהר גוט אויפ'ן געמיט און די שמער-
 צען ווערען ביי איהם לייכטער, ער הויבט אויף זיינע גליקליך-
 שטראַהלענדיג אויגען צו ג-ט און רופט איהם האַרציג און